

LEGEA
taxei de stat*

nr. 1216-XII din 03.12.1992

Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.53-55/302 din 02.04.2004

Republicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.133-134/655 din 02.12.99

Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.12/359 din 1992

* * *

Abrogat: 01.01.2024

Legea R.Moldova nr.213 din 31.07.2023

CUPRINS

[Articolul 1.](#) Noțiunea de taxă de stat

[Articolul 2.](#) Obiectele de încasare a taxei de stat

[Articolul 3.](#) Cuantumul tarifare ale taxei de stat

[Articolul 4.](#) Înlesnirile vizînd taxa de stat

[Articolul 5.](#) Vărsarea taxei de stat

[Articolul 6.](#) Modul de plată a taxei de stat

[Articolul 7.](#) Restituirea taxei de stat

[Articolul 8.](#) Răspunderea pentru corectitudinea încasării taxei de stat

[Articolul 9.](#) Organele care efectuează verificarea corectitudinii încasării taxei de stat

Notă: În textul actelor normative adoptate de Parlament:

cuvintele „limba moldovenească”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „limba de stat”, „limba oficială” și „limba maternă”, la orice formă gramaticală, în cazul în care se are în vedere limba de stat a Republicii Moldova, se substituie cu cuvintele „limba română” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.52 din 16.03.2023, în vigoare 24.03.2023

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta lege.

Articolul 1. Noțiunea de taxă de stat

Taxa de stat este suma percepută de către organele de stat, împuternicite special pentru acest fapt, de la persoanele fizice și juridice, în ale căror interese sînt exercitate acțiuni sau eliberate documente de importanță juridică.

Articolul 2. Obiectele de încasare a taxei de stat

(1) Taxa de stat se încasează:

1) pentru cererile de chemare în judecată, pentru cererile terților care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile cu privire la litigiile precontractuale, pentru cererile (plîngerile) vizînd cauzele cu procedură specială, pentru plîngerile de apel și de recurs, pentru cererile de revizuire, precum și

pentru eliberarea de către instanța judecătorească a copiilor (duplicatelor) de pe documente;

2) pentru înregistrarea actelor de stare civilă, precum și pentru eliberarea adeverințelor repetate de înregistrare a actelor de stare civilă și a adeverințelor vizînd modificarea, completarea, corectarea și restabilirea datelor din actele de stare civilă;

3) pentru eliberarea către cetățenii Republicii Moldova a pașapoartelor sau a documentelor înlocuitoare în schimbul celor pierdute, a foilor suplimentare la pașaportul cetățeanului Republicii Moldova care pleacă să domicilieze în străinătate; pentru examinarea cererii de acordare a cetățeniei Republicii Moldova sau de renunțare la ea; pentru eliberarea invitației în Republica Moldova; pentru eliberarea sau prelungirea vizelor; pentru examinarea cererii de acordare sau de prelungire a dreptului de ședere provizorie; pentru examinarea cererii de acordare a dreptului de ședere permanentă; pentru acordarea sau prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă; pentru examinarea cererii de acordare sau de prelungire a dreptului de aflare; pentru eliberarea confirmării de repatriere; pentru eliberarea permisului de ședere provizorie sau permanentă; pentru eliberarea buletinului de identitate pentru apatrizi; pentru eliberarea documentului de călătorie pentru apatrizi; pentru examenul de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române;

4) pentru înregistrarea domiciliului;

5) pentru cererile de fondare a mijloacelor de informare în masă;

6) pentru eliberarea permiselor de vînătoare și de pescuit;

7) pentru răscumpărarea bunurilor de stat de către persoanele fizice;

8) pentru eliberarea certificatului vizînd dreptul la moștenirea pămîntului persoanelor fizice și juridice;

9) pentru înregistrarea gajului, eliberarea extrasului din Registrul gajului bunurilor mobile sau pentru furnizarea oricărei alte informații vizînd înregistrarea gajului;

10) pentru actele notariale îndeplinite de notari și de alte persoane abilitate prin lege;

11) pentru eliberarea permisiunii de folosire a denumirii oficiale sau istorice a statului în marca de produs și/sau în marca de serviciu, precum și în desenul sau modelul industrial;

11¹) pentru aplicarea apostilei pe actul emis pe numele sau în interesul persoanelor fizice (cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini și apatrizi) și persoanelor juridice;

11²) pentru eliberarea diplomei de înregistrare a simbolului public, precum și pentru eliberarea copiilor și a extraselor din Armorialul General al Republicii Moldova;

11³) pentru eliberarea permisiunii de folosire a denumirii oficiale sau istorice a statului ori a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului în denumirea persoanei juridice cu scop lucrativ;

12) pentru alte tranzacții și acțiuni de importanță juridică.

(2) Serviciile consulare prestate de Ministerul Afacerilor Externe și de subdiviziunile acestuia nu sînt supuse taxei de stat.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.278 din 29.11.2018](#), în vigoare 01.03.2019]

[Art.2 completat prin [Legea nr.83 din 11.05.2018](#), în vigoare 01.09.2018]

[Art.2 completat prin [Legea nr.162 din 30.07.2015](#), în vigoare 28.08.2015]

[Art.2 completat prin [Legea nr.290 din 21.12.2012](#), în vigoare 08.02.2013]

[Art.2 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.2 modificat prin [Legea nr.151 din 15.07.2011](#), în vigoare 12.08.2011]

[Art.2 modificat prin [Legea nr.137-XVI din 21.06.2007](#), în vigoare 03.08.2007]

[Art.2 completat prin [Legea nr.72-XV din 11.03.2004](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 3. Cuantumurile tarifare ale taxei de stat

Tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri:

1) pentru cererile de chemare în judecată, cererile terților care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile privitor la litigiile precontractuale, pentru cererile (plîngerile) privitor la cauzele cu procedură specială, pentru cererile de apel și cererile de recurs, pentru cererile de revizuire a hotărîrilor instanțelor judecătorești,

precum și pentru eliberarea de către instanțele judecătorești a copiilor (duplicatelor) de pe documente:

a) pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil	3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice
b) pentru cererile de intentare a procesului de faliment:	
la înaintarea cererii de către creditor sau debitor după soluționarea cauzei în fond și pronunțarea hotărârii de declarare a falimentului:	2000%*
- dacă valoarea creanței este de pînă la 200000 lei	1,5% din suma încasată
- dacă valoarea creanței este de la 200000 lei la 500000 lei	1,3% din suma încasată
- dacă valoarea creanței este de la 500000 lei la 1000000 lei	1,1% din suma încasată
- dacă valoarea creanței este de la 1000000 lei la 5000000 lei	0,9% din suma încasată

- lei
- dacă valoarea creanței este de la 5000000 lei la 10000000 lei
 - dacă valoarea creanței este mai mare de 10000000 lei
- 0,7% din suma încasată
- 0,6% din suma încasată

În cazul în care instanța de judecată ia decizia de intentare a procesului de faliment, diferența dintre taxa de stat plătită de către creditor și taxa de stat, exprimată în procente, din suma încasată urmează să fie restituită creditorului.

- c) pentru cererile de chemare în judecată, privitor la:
 - desfacerea căsătoriei 200%
 - desfacerea celei de a doua căsătorii 1000%
 - împărțirea averii la desfacerea căsătoriei 3% din valoarea acțiunii, dar nu mai puțin de 150 lei
- d) pentru cererile de chemare în judecată, privitor la desfacerea căsătoriei cu persoane considerate, în modul stabilit, absente fără veste sau în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, cu persoane condamnate la privațiune de libertate pe un termen de cel puțin trei ani 100%

e)	pentru cererile de chemare în judecată, privitor la modificarea sau rezilierea contractului de închiriere a încăperilor de locuit, prelungirea termenului de primire a moștenirii, ridicarea sechestrului asupra bunurilor și pentru alte cereri de chemare în judecată, cu caracter nepatrimonial (sau care nu urmează a fi evaluate)	500%
e ¹⁾	pentru cererile privind exercitarea dreptului de gaj	0,5% din valoarea estimativă stabilită de părți pentru bunul gajat sau din valoarea creanței garantate
f)	pentru cererile (plîngerile) privitor la cauzele cu procedură specială	500%
g)	pentru cererile de chemare în judecată, privitor la examinarea chestiunilor vizînd apărarea onoarei și demnității	500%

[Lit.h) și i) pct.1) art.3 abrogate prin [Legea nr.7 din 02.03.2017](#), în vigoare 31.03.2017]

j)	pentru cererile de apel	75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plîngeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din

	împotriva
hotărîrilor
instanțelor
judecătorești	suma contestată
k)	pentru cererile
de recurs
privitor la
hotărîrile
instanțelor
judecătorești	50% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plîngeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 50% din taxa calculată din suma contestată
l)	pentru cererile
de revizuire a
hotărîrilor
instanțelor
judecătorești	25% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plîngeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 25% din taxa calculată din suma contestată
m)	pentru
eliberarea
copiilor
(duplicatelor)
repetate de pe
hotărîrea,
sentința,
încheierea,
decizia
instanței
judecătorești,
precum și a
copiilor de pe
alte documente
din dosar,
eliberate de
instanța
judecătorească
la solicitarea
părților și altor
persoane
participante la
proces	50% pentru fiecare document și, suplimentar, 2% pentru fiecare pagină

* Cotele procentuale fixe sînt calculate în unități convenționale. Unitatea convențională este egală cu 20 de lei.

2) pentru înregistrarea actelor de stare civilă, pentru eliberarea adeverințelor în legătură cu modificarea, completarea, corectarea și restabilirea datelor din actele de stare civilă și adeverințelor repetate privind înregistrarea actelor de stare civilă, precum și pentru eliberarea din arhivă a extraselor privind înregistrarea actelor de stare civilă:

a)	pentru
înregistrarea
căsătoriei	100%
b)	pentru	

	înregistrarea desfacerii căsătoriei: cu acordul comun al soților care nu au copii minori	500%
	în baza hotărârii instanței judecătorești cu persoane considerate, în modul stabilit, absente fără veste sau în priviința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, cu persoane condamnate la privațiune de libertate pe un termen de cel puțin trei ani	1000%
c)	pentru înregistrarea schimbării numelui, prenumelui și patronimicului	100%
d)	pentru eliberarea adeverințelor în legătură cu modificarea, completarea, corectarea la restabilirea datelor din certificatul de naștere, certificatul de căsătorie, datelor privind desfacerea căsătoriei și decesului	50%
e)	pentru	50%

	<p>eliberarea adeverințelor repetate de înregistrare a actelor de stare civilă</p>	
f)	<p>pentru eliberarea din arhivă a extraselor privind înregistrarea actelor de stare civilă</p>	50%
	3) pentru efectuarea altor acțiuni:	
a)	<p>pentru eliberarea către cetățenii Republicii Moldova a pașapoartelor sau a documentelor înlocuitoare în schimbul celor pierdute, a foilor suplimentare la pașaportul cetățeanului Republicii Moldova care pleacă să domicilieze în străinătate</p>	100%
b)	<p>pentru examinarea cererii de acordare a cetățeniei Republicii Moldova sau de renunțare la ea</p>	180 lei
c)	<p>pentru eliberarea invitației în Republica Moldova</p>	100%

d)	pentru eliberarea sau prelungirea vizelor	100%
d ¹)	în situații de excepție, pentru eliberarea vizei de către Poliția de Frontieră la punctele de trecere a frontierei de stat, în condițiile legii	conform tarifelor stabilite în anexa nr.2 la Legea nr.242 din 24 septembrie 2010 cu privire la taxele consulare (se achită în lei)
d ²)	pentru examinarea cererii de acordare sau de prelungire a dreptului de aflare	25 lei
e)	pentru examinarea cererii de acordare sau pe prelungire a dreptului de ședere provizorie	180 lei
f)	pentru examinarea cererii de acordare a dreptului de ședere permanentă	200 lei
g)	pentru acordarea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă	1440 lei
h)	pentru prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă	720 lei
i)	pentru	100%

	eliberarea confirmării de repatriere	
j)	pentru eliberarea permisului de ședere provizorie sau permanentă	50 lei
k)	pentru eliberarea buletinului de identitate pentru apatrizi	100%
l)	pentru eliberarea documentului de călătorie pentru apatrizi	100%
m)	pentru examenul de stabilire a nivelului de cunoaștere a limbii române	100 lei
4)	pentru înregistrarea domiciliului	50%
5)	pentru fondarea mijloacelor de informare în masă	100%
6)	pentru eliberarea permiselor de vânătoare și de pescuit	5%
7)	pentru răscumpărarea de către persoanele fizice a bunurilor de stat	0,1% din suma costului bunurilor răscumpărate
8)	pentru efectuarea acțiunilor legate de gaj:	
a)	pentru înregistrarea	36 lei

- gajului
- b) pentru 9 lei
- eliberarea
extrasului din
Registrul
gajului
bunurilor
mobile sau
pentru
furnizarea
oricărei alte
informații vizînd
înregistrarea
gajului

9) pentru actele notariale îndeplinite de notari și de alte persoane abilitate prin lege:

- a) pentru 5 lei
- autentificarea
contractelor de
vînzare-
cumpărare a
terenurilor
agricole
proprietate
publică, inclusiv
implicate în
procesul de
consolidare a
terenurilor
agricole
- b) pentru 5 lei
- autentificarea
contractelor de
vînzare-
cumpărare,
transmitere-
primire a
locuinței în
proprietate
privată
- c) pentru
- autentificarea
contractelor de
înstrăinare a
terenurilor (cu
excepția celor
agricole
implicate în
procesul de
consolidare), a
caselor de

locuit,
apartamentelor,
garajelor și a
altor edificii și
construcții:

copiilor, soțului, părinților, fraților, surorilor, bunilor	0,1% din prețul contractului, dar nu mai puțin decât valoarea indicată în registrul bunurilor imobile ¹
altor persoane	0,5% din prețul contractului, dar nu mai puțin decât valoarea indicată în registrul bunurilor imobile ¹
c ¹) pentru autentificarea contractelor de vânzare- cumpărare a locuințelor în cadrul Programului de stat „Prima casă”	0,1% din prețul contractului, dar nu mai puțin decât valoarea indicată în registrul bunurilor imobile
d) pentru autentificarea contractelor de înstrăinare a mijloacelor de transport:	
copiilor, soțului, părinților	0,1% din prețul contractului
fraților, surorilor, bunilor	0,5% din prețul contractului
altor persoane	1% din prețul contractului
e) pentru autentificarea contractelor de gaj	0,1% din prețul evaluat al obiectului gajat, stabilit de părți
e ¹) pentru autentificarea contractelor care au ca obiect terenuri agricole proprietate privată	5 lei
e ²) pentru autentificarea contractelor de ipotecă	50 lei

	încheiate în cadrul Programului de stat „Prima casă”	
f)	pentru autentificarea altor contracte supuse evaluării	0,2% din prețul contractului
g)	pentru autentificarea contractelor de partaj al averii, de determinare a modului de folosință și a altor tranzacții nesupuse evaluării	10 lei
g ¹⁾	pentru autentificarea contractelor privind investițiile în construcții și a celor privind cesiunea drepturilor care rezultă din acestea	36 lei
h)	pentru autentificarea testamentelor	5 lei
i)	pentru eliberarea certificatelor de succesiune (inclusiv de succesiune a pământului):	
	moștenitorilor de gradul I	5 lei
	moștenitorilor de gradul II	10 lei
	altor moștenitori	15 lei

[Lit.j) abrogată prin [Legea nr.71 din 07.04.2011](#), în vigoare 17.05.2011]

k)	pentru eliberarea certificatelor cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie	5 lei
l)	pentru autentificarea procurilor privind dreptul de folosire și administrare a averii:
copiilor, soțului, părinților	5 lei
	altor persoane	10 lei
m)	pentru autentificarea procurilor privind dreptul de folosire și administrare a mijloacelor de transport:
copiilor, soțului, părinților	5 lei
	altor persoane	10 lei
n)	pentru autentificarea altor procuri	5 lei
o)	pentru luarea măsurilor de pază a averii succesoriale	20 lei
p)	pentru legalizarea traducerilor documentelor	1 leu pentru o pagină
q)	pentru legalizarea copiilor de pe documente și a extraselor din ele	0,5 lei pentru o pagină
r)	pentru	1 leu pentru fiecare document

- legalizarea
semnăturilor de
pe documente,
inclusiv a
semnăturii
traducătorului
- s) pentru 5 lei pentru fiecare semnătură
legalizarea
semnăturilor de
pe fișele
bancare
- t) pentru 10 lei pentru fiecare document
legalizarea
semnăturilor de
pe
documentele
de constituire a
întreprinderii
- u) pentru 1 leu
eliberarea de
duplicat de pe
documentele
autentificate
notarial
- v) pentru 10 lei
autentificarea
contractelor
matrimoniale

10) pentru eliberarea permisiunii de folosire a denumirii oficiale sau istorice a statului în:

- a) marca de 5000 lei
produs și/sau
marca de
serviciu
- b) desenul sau 2500 lei
modelul
industrial
(pentru o
cerere, inclusiv
multiplă)

[Pct.11) art.3 abrogat prin [Legea nr.173 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.09.2018]

¹ În lipsa valorii indicate în registrul bunurilor imobile se folosește prețul normativ al terenului, calculat conform [Legii nr.1308/1997](#) privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, iar pentru alte bunuri imobile – costul bunurilor imobile determinat conform art.4 alin.(5) din [Legea nr.1056/2000](#) pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal.

12) pentru aplicarea apostilei pe actul emis pe numele sau în interesul:

a)	cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor străini și apatrizilor	100 lei
b)	persoanelor juridice	150 lei

13) pentru eliberarea:

a)	diplomei de înregistrare a simbolului public sau a duplicatului acesteia pe numele sau în interesul:	
	persoanei fizice	2500%
	persoanei juridice	7500%
b)	copiilor și a extraselor din Armorialul General al Republicii Moldova pe numele sau în interesul posesorilor	1000%

14) pentru eliberarea permisiunii de folosire a denumirii oficiale sau istorice a statului ori a abrevierilor sau derivatelor denumirii oficiale sau istorice a statului în denumirea persoanei juridice cu scop lucrativ	100000 lei

[Art.3 modificat prin [Legea nr.278 din 29.11.2018](#), în vigoare 01.03.2019]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.173 din 26.07.2018](#), în vigoare 17.09.2018]

[Art.3 completat prin [Legea nr.83 din 11.05.2018](#), în vigoare 01.09.2018]

[Art.3 completat prin [Legea nr.294 din 21.12.2017](#), în vigoare 19.01.2018]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.80 din 05.05.2017](#), în vigoare 26.05.2017]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.162 din 30.07.2015](#), în vigoare 28.08.2015]

[Art.3 completat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

[Art.3 completat prin [Legea nr.290 din 21.12.2012](#), în vigoare 08.02.2013]

[Art.3 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.151 din 15.07.2011](#), în vigoare 12.08.2011]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.71 din 07.04.2011](#), în vigoare 17.05.2011]

[Art.3 completat prin [Legea nr.107 din 04.06.2010](#), în vigoare 23.07.2010]

[Art.3 completat prin [Legea nr.90 din 20.05.2010](#), în vigoare 11.06.2010]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.108-XVI din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.3 completat prin [Legea nr.164-XVI din 09.07.2008](#), în vigoare 29.07.2008]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.137-XVI din 21.06.2007](#), în vigoare 03.08.2007]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.102-XVI din 20.04.2007](#), în vigoare 25.05.2007]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.148-XVI din 08.06.2006](#), în vigoare 30.06.2006]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.29-XVI din 23.02.2006](#), în vigoare 10.03.2006]

[Art.3 modificat prin [Legea nr.375-XVI din 29.12.2005](#), în vigoare 27.01.2006]

[Art.3 completat prin [Legea nr.72-XV din 11.03.2004](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 4. Înlesnirile vizînd taxa de stat

(1) Sînt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești:

1) reclamantii – persoane fizice – în acțiunile de încasare a sumelor retribuirii muncii și alte cerințe legate de activitatea de muncă;

2) reclamantii – în acțiunile ce reies din dreptul de autor și drepturile conexe, din dreptul asupra invențiilor, desenelor și modelelor industriale, soiurilor de plante, topografiilor circuitelor integrate, precum și asupra propunerilor de raționalizare;

3) reclamantii – în acțiunile de încasare a pensiei alimentare;

4) reclamantii – în acțiunile de încuviințare a adopției;

4¹) reclamantii – în acțiunile de solicitare a ordonanței de protecție și în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin acte de violență în familie;

5) reclamantii – în acțiunile de acoperire a daunei pricinuite de schilodire sau o altă lezare a sănătății, precum și de decesul întreținătorului;

6) reclamantii – în cauzele de încasare a pagubei pricinuite prin poluarea mediului înconjurător și folosirea irațională a resurselor naturale;

7) reclamantii – în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ;

7¹) reclamantii – în acțiunile de protecție a drepturilor consumatorilor;

7²) reclamantii – în acțiunile legate de încălcarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal;

7³) reclamantii – în acțiunile privind faptele de discriminare;

7⁴) reclamantii – în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune;

7⁵) reclamantii – în acțiunile legate de încălcarea dreptului la petiționare;

8) procurorii – în cazurile stabilite de legislație privind apărarea drepturilor altor persoane și a intereselor ocrotite de stat;

9) Avocatul Poporului, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului – pentru cererile privind apărarea intereselor petiționarilor ale căror drepturi și libertăți constituționale au fost încălcate;

10) oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat – pentru cererile privind declararea invalidității unui act emis de o autoritate a administrației publice locale;

11) părțile – în litigiile legate de recuperarea pagubei cauzate persoanei în legătură cu condamnarea nelegală, tragerea la răspundere penală, arestarea ca mod de aplicare a măsurii preventive, arestarea în calitate de sancțiune administrativă;

11¹) părțile – în pricinile care apar în legătură cu încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și cu repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare;

11²) părțile – în pricinile care apar în legătură cu încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a documentelor executorii și cu repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare;

11³) părțile – în cazul confirmării tranzacției de către instanța judecătorească în cadrul unui proces de mediere care a avut loc în afara procesului civil;

12) organizațiile obștești ale invalizilor, instituțiile acestora, întreprinderile și asociațiile de instruire și producție – în toate acțiunile;

13) autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum și autoritățile administrației publice locale – la înaintarea acțiunilor și la contestarea hotărârilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală;

14) organele de asistență socială – în acțiunile în regres de încasare a sumelor de ajutoare și pensii plătite părții lezate, precum și de încasare a ajutoarelor și pensiilor plătite greșit;

14¹) Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (ramurale):

- în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice sau juridice care se eschivează de la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală;

- în acțiunile intentate împotriva prestatorilor de servicii medicale sau lucrătorilor medicali, în scopul compensării materiale a prejudiciului cauzat sănătății persoanei asigurate din culpa acestora;

- în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice sau juridice responsabile pentru prejudiciul cauzat sănătății persoanei asigurate și în acțiunile în regres;

15) Agenția Rezerve Materiale – în toate acțiunile;

16) administratorii din oficiu și lichidatorii băncilor în acțiunile legate de lichidarea băncilor;

17) Comisia Națională a Pieței Financiare – în cazurile de intentare a acțiunilor legate de încălcările legislației pe piața financiară nebancaară;

18) consiliile raionale și primăriile – în cazurile de intentare a acțiunilor privind apărarea intereselor patrimoniale ale unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă;

19) Banca Națională a Moldovei – în toate acțiunile.

Plîngerile particulare asupra deciziilor judiciare nu sînt supuse taxei de stat.

În cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amîne achitarea taxei de stat.

Taxa de stat, de a cărei plată reclamantul a fost scutit, se încasează de la reclamat proporțional cu partea pretențiilor satisfăcute.

(2) Sînt scutiți de plata taxei de stat pentru întocmirea actelor și eliberarea documentelor de stare civilă:

1) persoanele – pentru înregistrarea nașterii, decesului, înfierii și stabilirii paternității, de asemenea pentru rectificarea greșelilor, comise la înregistrarea acestor acte;

2) persoanele – pentru eliberarea conform hotărîrii instanței judecătorești a adeverinței privind desfacerea căsătoriei, dacă căsătoria se desface cu persoane considerate în modul stabilit absente fără de veste sau în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, cu persoane condamnate la privațiune de libertate pe un termen mai mare de trei ani;

3) persoanele fizice – pentru eliberarea repetată a certificatelor de deces ale rudelor reabilitate sau substituirea celor eliberate anterior;

4) Ministerul Afacerilor Externe, organele de justiție, birourile notariale – pentru eliberarea datelor din actele de stare civilă;

5) organele învățămîntului public, inspecțiile pentru minori – pentru eliberarea repetată a certificatelor de naștere a copiilor orfani și a copiilor rămași fără tutela părinților, pentru a-i repartiza în instituții pentru copii de tip internat și în instituțiile de învățămînt.

(3) Sînt scutiți de plata taxei de stat, încasată de serviciile Ministerului Afacerilor Interne:

1) cetățenii Republicii Moldova pentru eliberarea pașaportului sau pentru servicii legate de ieșirea din Republica Moldova prin punctele de trecere a frontierei de stat, dacă plecarea este legată de decesul unor persoane apropiate (părinți, copii, soț, frați, surori) sau de vizitarea mormintelor, cel mult o dată pe

an;

- 2) persoanele oficiale de stat ale Republicii Moldova pentru eliberarea pașapoartelor diplomatice;
- 3) turiștii străini pentru înregistrarea pașapoartelor de străinătate;
- 4) persoanele fizice invitate în instanțele judecătorești străine în conformitate cu tratatele de acordare a asistenței juridice în cauzele civile, familiale și penale în calitate de părți, martori, experți în cauzele civile și penale – pentru eliberarea documentelor de plecare peste hotare;
- 5) minorii în vîrstă de pînă la 16 ani – pentru eliberarea primului pașaport;
- 6) persoanele care pleacă peste hotare pentru a se trata;
- 7) străinii sosiți în Republica Moldova la studii sau pentru a desfășura activități didactice ori didactico-științifice în instituțiile de învățămînt de stat în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte – pentru eliberarea permiselor de ședere provizorie;
- 8) străinii care sînt sau care au fost victime ale traficului de ființe umane – pentru examinarea cererii de acordare sau de prelungire a dreptului de ședere provizorie și pentru eliberarea permisului respectiv.

(4) Sînt scutiți de plata taxei de stat pentru înregistrarea domiciliului:

- 1) persoanele de vîrstă înaintată și invalizii care locuiesc în aziluri de bătrîni și invalizi;
- 2) elevii școlilor-internat și școlilor profesional-tehnice care se află în asigurarea deplină a statului și locuiesc în cămine.

La întocmirea pașapoartelor pentru cetățenii trimiși în străinătate de întreprinderi, instituții și organizații în scop de serviciu taxa de stat este plătită de aceste întreprinderi, instituții și organizații.

(5) În conformitate cu [Legea nr.52 din 3 aprilie 2014](#) cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), sînt scutite de taxa de stat cererile adresate Avocatului Poporului și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului.

(6) Sînt scutiți de plata taxei de stat, încasată de Ministerul Afacerilor Interne:

- 1) străinii sosiți în Republica Moldova la studii în instituțiile de învățămînt de stat în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte – pentru examinarea cererii de acordare sau de prelungire a dreptului de ședere provizorie;
- 2) străinii sosiți în Republica Moldova pentru a desfășura activități didactice sau didactico-științifice în instituțiile de învățămînt de stat în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte – pentru eliberarea permisului de muncă.

(7) Sînt scutiți de plata taxei de stat pentru îndeplinirea actelor notariale:

a) persoanele fizice – pentru legalizarea copiilor (duplicatelor) de pe documentele necesare pentru primirea alocațiilor de stat, pentru tutelă și curatelă;

a¹) părțile – în cazul investiției cu formulă executorie de către notar, în condițiile stabilite de lege, a tranzacției încheiate între persoane juridice în cadrul unui proces de mediere care a avut loc în afara procesului civil;

b) persoanele fizice – pentru autentificarea testamentelor și contractelor de transmitere a averii în folosul statului sau în scop de caritate;

c) persoanele fizice – pentru eliberarea certificatelor de succesiune a casei de locuit, a apartamentului sau a cotei de contribuție la construcția casei de locuit ori a apartamentului, dacă moștenitorii au trăit cu cel care a lăsat moștenire în aceeași casă sau apartament pînă la decesul acestuia;

c¹) persoanele fizice – pentru eliberarea certificatului ce confirmă dreptul de moștenire a terenului agricol inclus în proiectul de consolidare;

c²) persoanele fizice și juridice – pentru autentificarea contractelor de schimb al terenurilor agricole incluse în proiectul de consolidare;

d) persoanele în vîrstă de pînă la 18 ani – pentru eliberarea certificatelor de succesiune;

e) mamele cu mulți copii – pentru legalizarea copiilor (duplicatelor) de pe documentele referitoare la decorarea cu medalii;

f) moștenitorii salariaților asigurați pe viață din contul organizațiilor și întreprinderilor, care au decedat în urma accidentelor produse la locul de muncă – pentru eliberarea certificatelor ce confirmă

dreptul de moștenire a primei de asigurare;

g) pensionarii și invalizii – pentru autentificarea procurilor la primirea pensiilor, indemnizațiilor și compensațiilor, precum și pentru primirea sumelor indexate din depunerile bănești ale cetățenilor în Banca de Economii;

h) autoritățile administrației publice – pentru înregistrarea bunurilor imobiliare în proprietatea statului în baza dreptului de moștenire asupra unui patrimoniu vacant;

i) băncile – pentru autentificarea contractelor de vânzare a băncii ca un complex patrimonial unic, de predare a activelor și de predare a obligațiilor băncii, încheiate în cadrul administrării speciale sau în procesul de lichidare a băncii.

(8) Este scutit de plata taxei de stat Serviciul Fiscal de Stat – pentru efectuarea acțiunilor legate de gaj (înregistrarea gajului, eliberarea extrasului din Registrul gajului bunurilor mobile, furnizarea oricărei alte informații privind înregistrarea gajului), în cazul gajului legal.

(9) Sînt scutiți de plata taxei de stat pentru aplicarea apostilei pe actul emis:

a) invalizii de gradele I și II, la prezentarea legitimației de invaliditate – în mărime de 50% din tariful stabilit;

b) instanțele judecătorești, procuratura, organele de urmărire penală, organele care exercită activitate operativă de investigații, în baza procesului-verbal sau a interpelării – integral.

(10) Sînt scutiți de plata taxei de stat pentru eliberarea diplomei de înregistrare a simbolurilor publice, pentru eliberarea copiilor și a extraselor din Armorialul General al Republicii Moldova:

a) autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și alte instituții publice – integral;

b) asociațiile obștești cu statut de utilitate publică – cu 65% din volumul taxei prevăzute la art.3 pct.13).

(11) Organizațiile și cetățenii străini care implementează proiecte de dezvoltare sau de asistență tehnică externă în baza unui tratat internațional sînt scutiți, în condițiile și în limitele stabilite de tratatul internațional, de plata taxei de stat pentru serviciile prestate de autoritățile și instituțiile publice.

[Art.4 modificat prin Legea nr.109 din 21.04.2022, în vigoare 13.05.2022]

[Art.4 completat prin Legea nr.251 din 16.12.2020, în vigoare 31.12.2020]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

[Art.4 completat prin [Legea nr.6 din 02.03.2017](#), în vigoare 01.05.2017]

[Art.4 completat prin [Legea nr.7 din 02.03.2017](#), în vigoare 31.03.2017]

[Art.4 completat prin [Legea nr.211 din 29.07.2016](#), în vigoare 30.09.2016]

[Art.4 completat prin [Legea nr.196 din 28.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.166 din 31.07.2015](#), în vigoare 02.10.2015]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

[Art.4 completat prin [Legea nr.306 din 26.12.2012](#), în vigoare 08.02.2013]

[Art.4 completat prin [Legea nr.290 din 21.12.2012](#), în vigoare 08.02.2013]

[Art.4 completat prin [Legea nr.236 din 26.10.2012](#), în vigoare 21.12.2012]

[Art.4 completat prin [Legea nr.208 din 21.10.2011](#), în vigoare 16.06.2012]

[Art.4 completat prin [Legea nr.140 din 28.07.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.4 completat prin [Legea nr.48 din 26.03.2011](#), în vigoare 01.01.2012]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.151 din 15.07.2011](#), în vigoare 12.08.2011]

[Art.4 completat prin [Legea nr.88 din 21.04.2011](#), în vigoare 01.07.2011]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.241 din 24.09.2010](#), în vigoare 17.12.2010]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.107 din 04.06.2010](#), în vigoare 23.07.2010]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.93-XVIII din 04.12.2009](#), în vigoare 18.12.2009]

[Art.4 completat prin [Legea nr.286-XVI din 20.12.2007](#), în vigoare 01.01.2008]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.137-XVI din 21.06.2007](#), în vigoare 03.08.2007]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.130-XVI din 07.06.2007](#), în vigoare 06.07.2007]

[Art.4 completat prin [Legea nr.102-XVI din 20.04.2007](#), în vigoare 25.05.2007]

[Art.4 completat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.270-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 11.08.2006]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.375-XVI din 29.12.2005](#), în vigoare 27.01.2006]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.154-XVI din 21.07.2005](#), în vigoare 23.09.2005]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.195-XVI din 28.07.2005](#), în vigoare 16.09.2005]

[Art.4 completat prin [Legea nr.448-XV din 30.12.2004](#), în vigoare 04.02.2005]

[Art.4 modificat prin [Legea nr.252-XV din 09.07.2004](#), în vigoare 01.09.2004]

Articolul 5. Vărsarea taxei de stat

Taxa de stat se varsă la bugetul de stat.

[Art.5 modificat prin [Legea nr.172 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.08.2018]

[Art.5 în redacția [Legii nr.154-XVI din 21.07.2005](#), în vigoare 23.09.2005]

Articolul 6. Modul de plată a taxei de stat

Pe teritoriul Republicii Moldova, taxa de stat se plătește în monedă națională în numerar și prin transferare de pe contul plătitorului în instituția bancară.

La dorința plătitorului nerezident, taxa de stat poate fi plătită în valută străină, dar numai prin virament.

Taxa de stat pentru cererile de chemare în judecată, pentru cererile de apel și cererile de recurs se plătește la depunerea lor, iar pentru eliberarea copiilor de pe actele eliberate de către instanțele judecătorești – la primirea lor.

Persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanța de judecată a acțiunilor de urmărire a creanțelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanțiilor acordate, a tranzacțiilor încheiate și a actelor de transfer de proprietate, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Taxa de stat de la cererile de chemare în judecată care sosesc din alte state și sînt examinate de organele respective ale Republicii Moldova este transferată în bugetul de stat.

Taxa de stat pentru îndeplinirea actelor notariale se varsă de solicitant sau de persoana care desfășoară activitate notarială la bugetul de stat. Persoana care desfășoară activitate notarială varsă taxa de stat cel târziu în ziua lucrătoare următoare celei în care a fost îndeplinit actul notarial.

Taxa de stat pentru transferul dreptului de proprietate privată asupra bunurilor imobile determinate în temeiul contractelor neautentificate notarial se varsă la bugetul de stat de către solicitantul înregistrării dreptului de proprietate.

Pentru executarea acțiunilor sau eliberarea documentelor de importanță juridică fără perceperea taxei de stat, organele împuternicite cu acest drept poartă răspundere în mărimea sumei nevărsate la buget, aplicîndu-se o amendă în mărime de 2% pentru fiecare zi de neachitare, dar nu mai mult decît mărimea sumei nevărsate.

[Art.6 modificat prin [Legea nr.172 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.08.2018]

[Art.6 modificat prin [Legea nr.33 din 06.03.2012](#), în vigoare 25.05.2012]

[Art.6 completat prin [Legea nr.267 din 23.12.2011](#), în vigoare 13.01.2012]

[Art.6 modificat prin [Legea nr.108-XVI din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]

[Art.6 completat prin [Legea nr.573-XV din 26.12.2003](#), în vigoare 09.04.2004]

Articolul 7. Restituirea taxei de stat

Taxa de stat plătită urmează a fi restituită parțial sau integral în cazul:

- 1) achitării taxei într-o mărime mai mare decît cea prevăzută de legislația în vigoare;
- 2) restituirii cererii (plîngerii) sau refuzului de a primi;
- 3) încheierii procedurii cînd cauza nu ține de competența instanței judecătorești, precum și în cazul în care persoana interesată nu a respectat procedura soluționării extrajudiciare a litigiului stabilită pentru această categorie de cauze și cînd acțiunea a fost depusă de către o persoană care, în cauza civilă respectivă, nu are capacitate de exercițiu al drepturilor procedurale civile;

4) refuzului persoanei care a plătit taxa pentru întocmirea sau primirea documentelor pînă la adresarea în instituția respectivă;

5) anulării în modul stabilit a hotărîrii instanței judecătorești respective, dacă taxa de stat a fost deja încasată la buget;

6) achitării taxei de stat pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei cu acordul comun al soților, care nu au copii minori, dacă desfacerea căsătoriei nu a avut loc în legătură cu împăcarea soților sau ne reprezentarea a unuia din ei;

7) refuzului de satisfacere a cererii privind renunțarea la cetățenia Republicii Moldova și eliberarea pașaportului de străinătate, precum și în cazul refuzului cetățeanului de a pleca peste hotare pînă la primirea permisului pentru plecare;

7¹) finalizării procesului de mediere prin tranzacție asupra tuturor pretențiilor sau cu împăcarea parțială a părților asupra pretențiilor patrimoniale, în cuantumul și în condițiile prevăzute la art.39 din [Legea nr.137 din 3 iulie 2015](#) cu privire la mediere;

8) în alte cazuri, stabilite de legislația Republicii Moldova.

Restituirea taxei de stat se efectuează luîndu-se în considerare indexarea prețurilor cu condiția că cererea a fost depusă în organul care a încasat taxa de stat pe parcursul a trei ani din ziua trecerii ei la buget.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

[Art.7 completat prin [Legea nr.211 din 29.07.2016](#), în vigoare 30.09.2016]

Articolul 8. Răspunderea pentru corectitudinea încasării taxei de stat

Persoanele cu funcții de răspundere ale instituțiilor care încasează taxa de stat, precum și conducătorii lor, poartă răspunderea stabilită de legislația în vigoare pentru corectitudinea încasării taxei de stat, pentru trecerea ei în termen și integral la buget.

Articolul 9. Organele care efectuează verificarea corectitudinii încasării taxei de stat

Serviciul Fiscal de Stat efectuează verificarea corectitudinii calculării și a încasării taxei de stat, precum și a trecerii ei în termen și integral la buget în toate instituțiile care o încasează.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.172 din 27.07.2018](#), în vigoare 24.08.2018]

[Art.9 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Mircea SNEGUR

or.Chîșinău, 3 decembrie 1992.

Nr.1216-XII.

* Republicată în temeiul [Hotărîrii Parlamentului nr.1546-XIII din 25.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.176.

Modificată și completată prin:

- 1) [Legea nr.1338-XIII din 16.03.1993](#) – Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.5, art.129;
- 2) [Legea nr.1364-XIII din 18.03.1993](#) – Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.5, art.133;
- 3) [Legea nr.75-XIII din 26.04.1994](#) – Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.5, art.138;
- 4) [Legea nr.157-XIII din 29.06.1994](#) – Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.6, art.54;
- 5) [Legea nr.206-XIII din 29.07.1994](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.3, art.38;
- 6) [Legea nr.255-XIII din 03.11.1994](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.16, art.169;
- 7) [Legea nr.683-XIII din 08.12.1995](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.1, art.8;
- 8) [Legea nr.744-XIII din 20.02.1996](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.16, art.170;
- 9) [Legea nr.788-XIII din 26.03.1996](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.40-41, art.367;
- 10) [Legea nr.1090-XIII din 04.02.1997](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.18, art.182;

- 11) [Legea nr.1169-XIII din 30.04.1997](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.37, art.314;
- 12) [Legea nr.1444-XIII din 26.12.1997](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.22-23, art.126;
- 13) [Legea nr.1465-XIII din 29.01.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.38-39, art.266;
- 14) [Legea nr.1563-XIII din 26.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.175;
- 15) [Legea nr.18-XIV din 14.05.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.60-61, art.411;
- 16) [Legea nr.68-XIV din 02.07.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.72-73, art.479;
- 17) [Legea nr.126-XIV din 30.07.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.84, art.559;
- 18) [Legea nr.235-XIV din 23.12.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.14-15, art.64.

* Republicată în temeiul [Hotărârii Parlamentului nr.1546-XIII din 25.02.1998](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.176.

Modificată și completată prin:

- 1) [Legea nr.784-XIV din 03.02.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.19-20, art.106;
- 2) [Legea nr.963-XIV din 27.04.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.59-62, art.413;
- 3) [Legea nr.1051-XIV din 16.06.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.84-87, art.624;
- 4) [Legea nr.1195-XIV din 28.07.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.116-118, art.828;
- 5) [Legea nr.1367-XIV din 10.11.2000](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.146, art.1092;
- 6) [Hot. Curții Constituționale nr.11 din 15.02.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.25-26, art.10
- 7) [Legea nr.86-XV din 20.04.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.51, art.272;
- 8) [Legea nr.136-XV din 10.05.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.62, art.414;
- 9) [Legea nr.262-XV din 15.06.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.97-99, art.769;
- 10) [Legea nr.456-XV din 30.07.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.97-99, art.805;
- 11) [Legea nr.627-XV din 09.11.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.144-146, art.1123;
- 12) [Legea nr.704-XV din 06.12.2001](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.158-160, art.1266;
- 13) [Legea nr.980-XV din 12.04.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.62, art.455;
- 14) [Legea nr.1012-XV din 25.04.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.62, art.459;
- 15) [Legea nr.1146-XV din 20.06.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.96-99, art.707;
- 16) [Legea nr.1396-XV din 17.10.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.149-150, art.1158;
- 17) [Legea nr.1452-XV din 08.11.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.169, art.1284;
- 18) [Legea nr.1454-XV din 08.11.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1398;
- 19) [Legea nr.1478-XV din 22.11.2002](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.170-172, art.1305;
- 20) [Legea nr.159-XV din 03.04.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.80, art.370;
- 21) [Legea nr.201-XV din 15.05.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.87-90, art.408;
- 22) [Legea nr.381-XV din 03.10.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.218-220, art.842;
- 23) [Legea nr.471-XV din 21.11.2003](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.248-253, art.1002;
- 24) [Legea nr.482-XV din 04.12.2003](#) ->Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.6-12, art.48